

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Pavla Molka a Mgr. Lenky Krupíčkové v právní věci žalobce: **P. D.**, zastoupený JUDr. Marií Cilínkovou, advokátkou se sídlem Bolzanova 1, Praha 1, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 10. 4. 2017, č. j. 78 Ad 24/2013 – 196,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 9. 9. 2013, č. j. X, Česká správa sociálního zabezpečení (dále jen „žalovaná“) zamítla námitky žalobce a potvrdila své prvoinstanční rozhodnutí ze dne 21. 6. 2013, č. j. X, kterým byl žalobci od 6. 8. 2013 odňat invalidní důchod podle § 56 odst. 1 písm. a) a § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“).

II.

[2] Žalobce podal proti výše uvedenému rozhodnutí žalobu ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, který ji zamítl rozsudkem ze dne ze dne 10. 4. 2017, č. j. 78 Ad 24/2013 – 196.

[3] Krajský soud si pro účely přezkumného soudního řízení opatřil odborný posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem ze dne 12. 2. 2014, srovnávací posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze ze

dne 7. 10. 2014, srovnávací posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Brně ze dne 4. 6. 2015 a znalecký posudek Institutu postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví ze dne 12. 1. 2017. Žalobce pak předložil znalecký posudek MUDr. Vítězslava Lorence ze dne 14. 12. 2015.

[4] Po zhodnocení výše uvedených důkazů, které byly provedeny při soudním jednání, krajský soud konstatoval, že z uvedených posudků vyplývá, že žalobce k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí již nebyl invalidní ani pro invaliditu prvního stupně. Jako klíčový důkaz pak považoval zejména znalecký posudek znaleckého ústavu ze dne 12. 1. 2017, který souhrnně a komplexně vyhodnotil všechny tři zdravotní posudky a také znalecký posudek znalce MUDr. Vítězslava Lorence ze dne 14. 12. 2015 ve vzájemných souvislostech. Závěry znalce MUDr. Vítězslava Lorence přitom byly v příkrém rozporu se závěry zdravotních posudků a rovněž i se závěry znaleckého ústavu ze dne 12. 1. 2017. Navíc znalec MUDr. Vítězslav Lorenc ve svém posudku hodnotil pouze zdravotní postižení a nikoliv funkční postižení. Provést zhodnocení funkčního postižení z hlediska poklesu pracovní schopnosti a posouzení případného trvání invalidity v určitém stupni bylo přitom v případě žalobce právě to zásadní. Vedle toho znalec MUDr. Vítězslav Lorenc v dotyčném posudku nesprávně posuzoval žalobcovo zdravotní postižení ve světle prognóz či prevence, pokud by žalobce vykonával pracovní činnost. Tuto nesprávnou argumentaci po celou dobu soudního řízení zastával i žalobce. Posudková medicína však nepracuje se zdravotními postiženími ve světle prognóz či prevence, nýbrž se zabývá funkčními schopnostmi, s dopadem funkčního postižení, mající konkrétní vliv na % pokles pracovní schopnosti posuzované osoby. Z těchto důvodů proto krajský soud znalecký posudek znalce MUDr. Vítězslava Lorence ze dne 14. 12. 2015 nevyhodnotil jako důkazní prostředek prokazující opodstatněnost předmětné žaloby. Naopak zdravotní posudky komisí v Ústí nad Labem, v Praze a v Brně a zejména pak znalecký posudek znaleckého ústavu ze dne 12. 1. 2017 vyhodnotil jako důkazní prostředky objektivní a z hlediska platné právní úpravy obsažené v zákoně o důchodovém pojištění úplné. Všechny čtyři posudkové závěry přitom shodně konstatovaly, že u žalobce k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí již není dána invalidita, a to ani pro invaliditu prvního stupně, s tím, že žalobcův stav je dlouhodobě stabilizován a žalobce se na něj adaptoval.

[5] Za daného stavu věci tak krajský soud neshledal potřebu, aby bylo přikročeno k dalšímu doplnění dokazování, když již stávající bylo mimořádně obsírné a důkladné, přičemž soud připustil dokazování i znaleckým posudkem MUDr. Vítězslava Lorence, který předložil samotný žalobce. Vedle toho byla žalobci poskytnuta možnost opakovaně se vyjádřit a opakovaně nechat si přešetřit svůj zdravotní stav, a to hned třemi komisemi. Dále soud nechal komplexně vyhodnotit tři zdravotní posudky ve vazbě na znalecký posudek MUDr. Vítězslava Lorence znaleckým posudkem, který zpracovával znalecký ústav, u něhož je z objektivních důvodů presumována nejvyšší erudovanost. Žalobci pak bylo umožněno klást i dotazy pracovníkovi znaleckého ústavu, kdy žalobce této možnosti využil. Vzhledem k těmto skutečnostem krajský soud již nevyhověl návrhu žalobce na doplnění dalšího dokazování, a to výsledky MUDr. B., MUDr. Lorence či účastnickou výpověď žalobce, když to vyhodnotil jako nadbytečné.

[6] K námitce žalobce, že se jeho zdravotní stav jen zhoršuje, pak krajský soud uvedl, že v souzené věci je možné vycházet v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. toliko ze zdravotního stavu, jaký měl v době rozhodování žalované, tj. ke dni 9. 9. 2013. Případné zhoršení

pokračování

stávajících zdravotních obtíží, ke kterému by mělo dojít po tomto datu, popř. vznik nových zdravotních obtíží, nebo změna zdravotního stavu žalobce jako taková, proto nemohou být v tomto řízení v zásadě nikterak zohledněny. Žalobce tak má možnost poukazovat na své případně se zhoršující zdravotní obtíže, které nastaly po 9. 9. 2013 a které by měl mít řádně zdokumentované lékařskými zprávami, v novém správním řízení.

[7] Závěrem pak krajský soud uvedl, že důvodem pro přiznání nároku na invalidní důchod určitého stupně nemůže být jen subjektivní pocit žadatele o důchod o jeho neschopnosti k výkonu většiny zaměstnání pro svůj špatný zdravotní stav. Přiznání dávky musí být podloženo objektivně zjištěným zdravotním stavem a stupněm poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti posuzovaným příslušnou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) při jejichž zjišťování se mj. přihlíží i k jeho schopnosti adaptace na své zdravotní postižení a zapojení se do pracovního procesu. Taktéž důvodem pro přiznání nároku na invalidní důchod určitého stupně, popř. dovozování trvání invalidity, nemohou být obavy z toho, že by zapojení do pracovního procesu vedlo ke zhoršení žalobcova zdravotního stavu, či že invaliditu je třeba nechat přiznanou do doby, než žalobce ukončí svá vysokoškolská studia a náležitě se adaptuje na jiné vhodné zaměstnání.

III.

[8] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

[9] Stěžovatel v kasační stížnosti obsáhle zrekapituloval dosavadní průběh správního i soudního řízení a obsah znaleckého posudku MUDr. Vítězslava Lorence. Tento znalec dospěl k závěru, že k datu vydání napadeného správního rozhodnutí byl stěžovatel invalidní z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, jehož rozhodující příčinou je zdravotní stav po polytraumatu ze dne 14. 12. 2008, tj. stav podle kapitoly XV (postižení po úrazech, operacích), oddíl A, položka 6b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška č. 359/2009 Sb.“), míra poklesu pracovní činnosti činí 40 %. Naproti tomu krajským soudem ustanovený znalecký ústav dospěl k závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti u stěžovatele je dána v rozsahu 20 %, a to podle kapitoly XV, oddíl A, položka 6a přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Zdůvodnění znaleckého posudku ze dne 12. 1. 2017 je však podle jeho názoru velmi stručné a jeho závěry vnitřně rozporné, neúplné, nepřesvědčivé a nesprávné.

[10] Dále stěžovatel namítal, že se krajský soud nevyrovnal se spornou otázkou hlediska prevence, tj. zda je či není zákonným kritériem při posuzování invalidity podle § 39 zákona o důchodovém pojištění. Hledisko prevence je třeba hodnotit právě při posuzování invalidity, nikoli jen při volbě povolání, zařazování na konkrétní pracovní pozici, stanovení pracovních úlev apod., jak tvrdí ústavní znalecký posudek. V tomto je závěr znaleckého ústavu jednak nesprávný a jednak fakticky hodnotící právní otázku, což je čistě věcí soudu, nikoli znalce. Krajský soud se pak v této souvislosti nevyrovnal s námitkou, že pokud stěžovatel bude vykonávat svou původní profesi elektromontéra, tj. manuální práci,

která je fyzicky náročná, dojde ke zhoršení jeho zdravotního stavu, což bylo prokázáno znaleckým posudkem MUDr. Lorence. Takovýto důsledek je v rozporu se smyslem a účelem zákona o důchodovém pojištění.

[11] Vadu napadeného rozsudku pak stěžovatel spatřoval i v tom, že krajský soud vycházel z důkazů v podobě odborných posudků posudkových komisí a ústavního znaleckého posudku, i přesto, že tyto nesplňují požadavek úplnosti, přesvědčivosti a správnosti, na rozdíl od znaleckého posudku MUDr. Lorence.

[12] Závěrem stěžovatel namítal, že krajský soud neprovedl jím navržený důkaz v podobě znalecké výpovědi MUDr. Lorence. Neprovedením tohoto důkazu byl stěžovatel zkrácen na svých právech.

[13] V doplnění kasační stížnosti pak stěžovatel popsal svou osobní situaci a aktuální zdravotní obtíže. Poukázal na podle jeho názoru zásadní nedostatky odborných posudků všech posudkových komisí i znaleckého posudku ze dne 12. 1. 2017 s tím, že jako absolutně nezávislý lze považovat pouze posudek MUDr. Lorence, který navíc splňuje všechny parametry posudkového lékařství. Rovněž kritizoval napadený rozsudek, jelikož mu krajský soud neumožnil prokázat vady a nedostatečnost znaleckého posudku ze dne 12. 1. 2017, a to zejména výsledkem jím navrhovaných svědků nebo dalšími odbornými posudky. Znovu se zabýval hlediskem prevence, které je podle něj nutné při posuzování invalidity zohlednit.

[14] Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[15] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že posouzení zdravotního stavu je otázkou vyžadující odborných znalostí v oblasti lékařství a též v oboru posudkového lékařství. Proto v případě, kdy posuzuje žádosti o dávky důchodového pojištění podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem, je při svém rozhodování vázána názorem jak posudkového lékaře okresní správy sociálního zabezpečení, tak v rámci námitkového řízení názorem lékaře žalované. Napadené rozhodnutí žalované (i jemu předcházející rozhodnutí) tudíž bylo vydáno na podkladě lékařských posudků vypracovaných pro účely prvoinstančního a námitkového řízení, jejichž závěry je žalovaná vázána.

[16] Kromě provedených posouzení zdravotního stavu lékaři orgánů sociálního zabezpečení byl stěžovatel v rámci soudního řízení opakovaně posuzován posudkovými komisemi MPSV (v Praze, Brně a Ústí nad Labem). Ani v jednom případě nebyl uznán invalidním v žádném stupni invalidity. Vzhledem k nesouhlasu s výsledky předchozích posouzení požádal stěžovatel o zpracování znaleckého posudku, který vypracoval dne 14. 12. 2015 znalec MUDr. Vítězslav Lorenc. S posudkovými závěry posudkových komisí MPSV lze podle názoru žalované souhlasit. Nelze však souhlasit se závěry znaleckého posudku MUDr. Lorence, ve kterém znalec hodnotil pouze zdravotní postižení, nikoliv funkční postižení. Posudková medicína nepracuje se zdravotními postiženími ve světle

pokračování

prognóz či prevence, ale pracuje s funkčními schopnostmi, s dopadem funkčního postižení, mající konkrétní vliv na % pokles pracovní schopnosti posuzované osoby. V intencích výše uvedeného proto žalovaná i nadále rozporuje předmětný znalecký posudek MUDr. Vítězslava Lorence.

[17] Žalovaná tedy vycházela ze skutkových zjištění, která jsou pro ni závazná. Současně nemá důvod pochybovat o zákonnosti a objektivitě napadeného rozsudku krajského soudu a s právním názorem v něm vyjádřeným se ztotožňuje. Proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

V.

[18] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[19] Kasační stížnost není důvodná.

[20] Podle § 38 zákona o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, a stal se: a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo b) invalidním následkem pracovního úrazu.

[21] Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

[22] Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla:

- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
- b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
- c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

[23] Ze správního spisu vyplývá, že prvoinstanční rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku posudkové lékařky pověřené vypracováním tohoto posudku pro Okresní správu sociálního zabezpečení Most, která při kontrolní lékařské prohlídce dne 12. 6. 2013 posoudila zdravotní stav stěžovatele. Dospěla přitom k závěru, že u stěžovatele je dán dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav podle § 26 zákona o důchodovém pojištění, avšak stěžovatel již není ve smyslu § 39 odst. 1 téhož zákona invalidní, neboť procentní míra poklesu pracovní schopnosti činí 20 % s tím, že míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a § 4 vyhlášky č. 359/2009 Sb. nemění. Na základě tohoto posudku pak žalovaná vydala dne 21. 6. 2013 prvoinstanční rozhodnutí, jímž byl stěžovateli odňat invalidní důchod od 6. 8. 2013 s odůvodněním, že již není invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu mu poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 20 %. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel námitky, v nichž uvedl, že jeho zdravotní stav byl již při minulém posouzení stabilizovaný a od té doby se nezlepšil,

přičemž jen dochází ke zhoršení jeho zdravotního stavu a postupně se projevují další následky úrazu. Žalovaná si v rámci řízení o námitkách nechala vyhotovit nový posudek o invaliditě ze dne 28. 8. 2013, který vypracovala příslušná posudková lékařka žalované pro účely námitkového řízení. Tato posudková lékařka opětovně posoudila zdravotní stav stěžovatele na základě předložené lékařské dokumentace za osobní účasti stěžovatele. Dospěla přitom ke shodnému závěru jako posudková lékařka Okresní správy sociálního zabezpečení Most, že u stěžovatele rozhodující příčinou jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je zdravotní postižení, a to lehká funkční porucha funkce pánevního pletence s občasnou neurologickou symptomatologií a poruchou statiky a dynamiky páteře, čili postižení uvedené v kapitole XV, oddíl A, položce 6a přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 20 %, s tím, že procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a § 4 citované vyhlášky nemění. Na základě tohoto nového posudku žalovaná vydala žalobou napadené rozhodnutí, kterým potvrdila prvoinstanční rozhodnutí ze dne 21. 6. 2013 a zamítla námitky stěžovatele.

[24] V rámci řízení o žalobě nechal krajský soud vypracovat postupně tři posudky, a to odborný posudek Posudkové komise MPSV v Ústí nad Labem ze dne 12. 2. 2014, srovnávací posudek Posudkové komise MPSV v Praze ze dne 7. 10. 2014 a srovnávací posudek Posudkové komise MPSV v Brně ze dne 4. 6. 2015. Stěžovatel pak předložil znalecký posudek MUDr. Vítězslava Lorence ze dne 14. 12. 2015. Vzhledem k tomu, že závěry znaleckého posudku znalce MUDr. Vítězslava Lorence byly v příkrém rozporu se závěry zdravotních posudků komisí v Ústí nad Labem, v Praze a v Brně, přičemž komise v Brně se lehce odchýlila ve svých závěrech od komise v Ústí nad Labem a v Praze, neboť oproti těmto komisím, které u stěžovatele dovodily nutnost zdravotní postižení hodnotit podle položky 6a, jeho postižení hodnotila podle položky 6b, krajský soud nechal vypracovat znalecký posudek Institutem postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví, jakožto znaleckým ústavem, za účelem zhodnocení, a to ve vzájemných souvislostech, znaleckého posudku MUDr. Vítězslava Lorence a tří zdravotních posudků komisí v Ústí nad Labem, v Praze a v Brně. Znalecký ústav vypracoval příslušný znalecký posudek ze dne 12. 1. 2017 se závěrem, že se znalecký kolektiv ztotožnil se závěry komisí v Ústí nad Labem, v Praze a v Brně o tom, že zdravotní stav stěžovatele neodpovídá žádnému stupni invalidity, a naproti tomu nesouhlasí se závěry znalce MUDr. Vítězslava Lorence o stěžovatelově invaliditě prvního stupně, jelikož neodpovídá doloženému zdravotnímu stavu. K tomu znalecký ústav doplnil, že v případě komise v Brně, se znalecký kolektiv neztotožnil toliko s užitou položkou 6b, když měla být užitá položka 6a, jak shledaly komise v Ústí nad Labem a v Praze. Krajský soud poté nařídil na den 10. 4. 2017 ústní jednání (již v pořadí čtvrté) v jehož rámci byl vyslechnut MUDr. Jan Boháč, pracovník znaleckého ústavu, jenž vypracoval znalecký posudek ze dne 12. 1. 2017. Tento pracovník znaleckého ústavu stvrdil správnost a úplnost dotyčného znaleckého posudku a odpověděl na dotazy účastníků řízení. Krajský soud následně žalobu zamítl. Zdravotní posudky komisí v Ústí nad Labem, v Praze a v Brně a znalecký posudek znaleckého ústavu ze dne 12. 1. 2017 vyhodnotil jako důkazní prostředky objektivní a z hlediska platné právní úpravy obsažené v zákoně o důchodovém pojištění úplné. Naopak znalecký posudek znalce MUDr. Vítězslava Lorence ze dne 14. 12. 2015 nevyhodnotil jako důkazní prostředek prokazující opodstatněnost předmětné žaloby. Na základě takto zjištěného skutkového stavu dospěl krajský soud k závěru, že u stěžovatele k datu vydání žalobou

pokračování

napadeného rozhodnutí již není dána invalidita, a to ani pro invaliditu prvního stupně, s tím, že jeho stav je dlouhodobě stabilizován a stěžovatel se na něj adaptoval.

[25] S uvedenými závěry krajského soudu se ztotožňuje i zdejší soud. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudek ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003 - 54, rozsudek ze dne 30. 11. 2009, č. j. 4 Ads 81/2009 - 46, či rozsudek ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013 - 20) je posuzování míry poklesu pracovní schopnosti otázkou odborně medicínskou (důchod podmíněný dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem), a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám. Podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tímto účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Posudkové komise jsou oprávněny k posouzení poklesu pracovní schopnosti a zaujetí posudkových závěrů o invaliditě, jejím vzniku, trvání či zániku. Posudkové řízení je tedy specifickou formou správní činnosti, spočívající v posouzení zdravotního stavu občana a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení a důchodového pojištění. Jde o postup posudkového orgánu, jehož hlavním obsahem je posudková činnost, která předpokládá vedle odborných lékařských znalostí též znalosti z oboru posudkového lékařství. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. V rámci případného soudního řízení pak soud neposuzuje věcnou správnost posudku, neboť posouzení zdravotního stavu a souvisejících pracovních možností pojištěnce je věcí odborně medicínskou, k níž nemá soud potřebné odborné znalosti (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2005, č. j. 6 Ads 12/2003 - 45, ze dne 29. 7. 2015, č. j. 8 Ads 8/2015 - 28, či ze dne 19. 1. 2017, č. j. 7 Ads 229/2016 - 54).

[26] Posudek ze dne 12. 1. 2017, o který se zejména opíral krajský soud, výše uvedené požadavky splňuje. Z posudku znaleckého ústavu (jakož i z předchozích posudků vyžádaných v soudním i správním řízení) jednoznačně vyplývá, že pokles pracovní schopnosti stěžovatele nepřekročil 35 %, tj. hranici pro přiznání invalidity prvního stupně. Znalecký ústav se přitom vypořádal se všemi rozhodujícími skutečnostmi a lékařskými zprávami a své posudkové závěry náležitě odůvodnil. Stav byl posouzen souhrnně na základě úplné zdravotnické dokumentace a s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím. Znalecký ústav řádně zdůvodnil i to, z jakého důvodu bylo nutno míru poklesu pracovní schopnosti stěžovatele hodnotit podle kapitoly XV, oddíl A, položka 6a přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kde je uvedena horní hranice 20 %. S ohledem na výše uvedené správním soudům nepřisluší, aby do odborné úvahy posudkových komisí či znaleckého ústavu jakkoliv zasahovaly. Posouzení zdravotního stavu a souvisejících pracovních možností pojištěnce je věcí odborně medicínskou, k níž nemá soud potřebné odborné znalosti (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2005, č. j. 6 Ads 12/2003 - 45, ze dne 29. 7. 2015, č. j. 8 Ads 8/2015 - 28 atp.). Nutno dodat, že znalecký ústav srozumitelně odůvodnil, proč nelze na věc aplikovat položku 6b (středně těžké poruchy), pod kterou spadají tyto symptomy: *„funkčně významná porucha funkce pánevního pletence a reziduální neurologické projevy na dolních končetinách (recidivující*

kořenové dráždění, lehké parézy)". Tvzení stěžovatele o možném zhoršení jeho zdravotního stavu v případě zaměstnání pak zdejší soud hodnotí jako hypotetické a ničím nepodložené. Dodát lze, že povinností posudkové komise není hodnotit případný budoucí vývoj zdravotního stavu posuzovaného, nýbrž jeho zdravotní stav ke dni vydání napadeného rozhodnutí. Přiznání invalidního důchodu nemá působit jako zdravotní prevence; naopak jde o reakci sociálního systému na již nastalé a prokazatelné snížení pracovní schopnosti nad určitou mez (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2016, č. j. 10 Ads 243/2016 – 30). Pokud se stěžovatelův zdravotní stav v budoucnu zhorší a jeho pracovní schopnost dále poklesne, bude na něm, aby v této nové situaci znovu požádal o invalidní důchod. Krajský soud se tedy vyrovnal se spornou otázkou hlediska prevence správně, když dospěl k závěru, že posudková medicína nepracuje se zdravotními postiženími ve světle prognóz či prevence.

[27] Stěžovatel krajskému soudu dále vytýkal, že neprovedl dostatečné dokazování, tj. že neprovedl jeho důkazní návrhy.

[28] Podle § 52 odstavec 1 s. ř. s. *soud rozhodne, které z navržených důkazů provede, a může provést i důkazy jiné*. Soud má bezesporu právo posoudit a rozhodnout, které z navržených důkazů provede a které nikoli. Toto právo ho však nezabavuje povinnosti odůvodnit, co jej vedlo k takovému závěru a z jakého důvodu považuje provedení důkazu za nadbytečné (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 – 89, publ. pod č. 618/2005 Sb. NSS).

[29] Nejvyšší správní soud z obsahu předloženého soudního spisu zjistil, že stěžovatel v průběhu soudního řízení navrhoval provést výslech MUDr. Lorenze, MUDr. B. i jeho samotného, jejichž prostřednictvím chtěl prokázat, že zařazení stěžovatele zpět na jeho původní pracovní pozici by mohlo vést ke zhoršení jeho zdravotního stavu. Krajský soud k tomuto návrhu uvedl, že neshledal potřebu provádět další doplnění dokazování, když již to stávající bylo mimořádně obsírné a důkladné. V této souvislosti poukázal zejména na opakované prošetření stěžovatelova zdravotního stavu, a na to, že stěžovateli byla poskytnuta možnost opakovaně se vyjádřit, klást otázky pracovníkovi znaleckého ústavu a předložit i vlastní znalecký posudek. Na základě těchto skutečností krajský soud dospěl k závěru, že další dokazování je nadbytečné. Krajský soud tedy řádně zdůvodnil, z jakého důvodu navrhované důkazy neprovedl, a Nejvyšší správní soud se s jeho odůvodněním plně ztotožňuje. Povinností krajského soudu je hodnotit správnost závěrů správního orgánu k datu vydání správního rozhodnutí (viz § 75 s. ř. s. a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 11. 2013, č. j. 4 Ads 76/2013 – 36, ze dne 24. 4. 2014, č. j. 6 Ads 36/2013 – 40 atp.). Pro posouzení zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí byl proto rozhodný zdravotní stav stěžovatele ke dni vydání tohoto rozhodnutí a nikoliv jeho případný budoucí vývoj. Nutno dodat i to, že zdravotní stav stěžovatele byl opakovaně posuzován jak ve správním řízení, tak i v soudním řízení, přičemž nosné závěry všech posudků se shodují. Skutkový stav byl tak zjištěn dostatečně, další doplnění dokazování nebylo nutné a krajský soud proto nepochybil, když tyto další navržené důkazy neprovedl.

[30] Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud uzavírá, že správní orgány i krajský soud postupovaly v souladu s platnou a účinnou právní úpravou. Nelze přehlédnout, že všechny posudky (vyjma stěžovatelem předloženého znaleckého posudku

pokračování

MUDr. Lorence, jehož správnost však byla vyvrácena znaleckým posudkem znaleckého ústavu ze dne 12. 1. 2017) se shodly jak na příčině dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatele, tak i na tom, že pokles pracovní schopnosti stěžovatele nepřekročil 35 %, tj. hranici pro přiznání invalidity prvního stupně. V podrobnostech odkazuje zdejší soud na rozsudek krajského soudu a jemu předcházející rozhodnutí žalované a jejich závěry plně přebírá.

[31] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[32] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, jíž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože jí v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. května 2018

Mgr. David Hipšr
předseda senátu